

SJUKVÅRD

Specialistläkaren Ardavan Khoshnood vid Sus undrar var gränsen för att tillmötesgå patienternas önskemål ska gå.

Verksamhetschefen Oskar Hammar vill se till så alla medarbetare har tillräckliga verktyg för att hantera kränkande önskemål från patienterna.

Ingrid Olofsdotter, divisionschef vid Folkandvården Skåne, säger att vårdgivaren ser allvarligt på det som kommit fram i granskningen.

Patienterna får välja "vit" vårdpersonal

■ - Hur mycket ska man tillåta patienter själva att bestämma. Om de inte vill ha en kvinnlig eller en ung läkare, ska vi gå med på det? undrar skånske akutläkaren Ardavan Khoshnood. Detta efter en granskning i Dagens Nyheter som visar att patienter får välja läkare efter etnicitet.

Ardavan Khoshnood, docent och specialistläkare i akutsjukvård vid Sus, vill att Svenska Läkarförbundet ska ta tag i frågan och att arbetsgivarna helt ska stoppa möjligheten att välja läkare på basen av bakgrund.

För om patienterna tillåts välja läkare efter etnicitet undrar Ardavan Khoshnood var gränsen då ska dras.

- Rimligtvis borde gränsen gå vid att patienten ska få bästa möjliga vård av legitimerad personal eller personal som har förordnande av socialstyrelsen, säger han till Sydsvenskan. Dagens Nyheter granskning visar att många både offentliga och privata vårdgivare runt om i Sverige låter sina patienter välja bort läkare eller tandläkare med utländskt ursprung.

Av över hundra kontakta- de vårdgivare var hälften villiga att hjälpa en patient med detta. Endast ett fåtal markerade tydligt emot den typen av önskemål.

I DN:s artikel berättar Jalal El Ali, akutläkare vid Skånes universitetssjuk-

hus, om hur en patient vägrat ta emot hjälp från honom på grund av hans bakgrund.

- Han sa att han inte vill ha en "arabdoktor" eftersom vi inte kan någonting, säger Jalal El Ali till DN.

Enligt El Ali slutade det hela med att sjukhuset flyttade patienten till en annan del av akuten, där det fanns läkare med svensk bakgrund.

- Det var det som var det värsta. Patienten fick aldrig förstå att det här var fel. Om inte ens sjukhuset kan stå upp för oss, vem ska då göra det, säger Jalal El Ali till DN.

Oskar Hammar är verksamhetschef vid akutsjukvård och internmedicin på Sus. Han känner inte till omständigheterna i fallet med Jalal El Ali som DN refererar till, men ser allvarligt på att personalen känner sig förbisedd.

- Ibland är det svårt att få ihop det och varje stund är unik på akuten, säger Oskar Hammar till Sydsvenskan.

För att kunna stötta medarbetarna anser Oskar

Hammar att vården behöver bli bättre på att bemöta patienter och anhöriga med kränkande krav.

- Det är bedrövligt att patienter väljer bort sjukvårdspersonal på grund av etnicitet, säger han.

- Jag har många kompetenta och erfarna kollegor med olika etniska bakgrunder. Jag har lite svårt att förstå hur någon som drabats av en allvarlig sjukdom skulle vilja välja bort den enorma kompetensen. Det är deras förlust tänker jag.

Ardavan Khoshnood har själv inte haft problem med patienter som vägrat ta emot vård av honom och har heller aldrig hört talas om att andra läkare utsatts för det.

- Det kan hända att patienter inte vill ha en specifik läkare, men då handlar det oftast om att patienten känner sig mistrodd eller att patienten inte är nöjd med sättet som läkaren resonerar. Just att man blir bortvald på grund av sin etnicitet trodde jag absolut inte att existerade.

För honom kom det som en genuin överraskning att patienter ställer den här typens krav i sin kontakt med vården.

Ardavan Khoshnood hoppas nu på en utredning om vad som får patienter att framföra den här typen av önskemål. Han undrar om frågan handlar om en rädsla för att inte bli förstadd, en oro för att läkaren ska ha en utländsk ex-

"Han sa att han inte vill ha en 'arabdoktor' eftersom vi inte kan någonting."

Jalal El Ali, akutläkare vid Skånes universitetssjukhus.

"Det är bedrövligt att patienter väljer bort sjukvårdspersonal på grund av etnicitet."

Oskar Hammar, verksamhetschef vid Sus.

amen eller om det är "ren och skär rasism".

I granskningen framkommer även att en folkandvårds klinik i mellersta Skåne erbjudit en patient möjlighet att träffa endast etniskt svenska tandläkare i samband med tidsbokeningen. Sådant agerande går enligt divisionschef Ingrid Olofsdotter helt emot vårdgivarens riktlinjer.

- På Folkandvården Skåne är det möjligt att framföra önskemål om en specifik behandlare, exempelvis om en bekant tipsar om en behandlare. Men det är däremot inte möjligt att välja bort behandlare på grund av kön eller etnicitet, säger hon.

Men när DN ringer får de höra att det finns "två ljusa" som man kan boka tid hos. Hur är det möjligt om det är emot era regler?

- Jag har inga egna uppgifter om detta uttalande. Samtidigt har jag inga skäl att ifrågasätta granskningen. Jag ser den som en möjlighet för oss att ständigt förbättra oss.

Hur ska man hindra att liknande önskemål hör sammas i framtiden?

- Det handlar om att ha en löpande dialog och om att internt ha utbildningar. Det är och fortsätter vara en väldigt viktig fråga för oss, säger Ingrid Olofsdotter.

TEXT: PATRICIA TORVALDS
patricia.torvalds@sydsvenskan.se

HJÄLLBO

Elva män döms för upplopp

■ Elva män döms till fängelse i antingen två eller fyra månader efter upploppet i Hjällbo.

- Jag är i grunden jättenöjd med att samtliga döms, säger kammaråklagare Fredrik Berglund.

Flera mindre bråk startade den 28 maj på torget i Hjällbo i nordöstra Göteborg. Varför har ingen velat berätta.

Vid 21-tiden på kvällen samlades fler personer från de olika grupperingarna, varav en klassas vara ett kriminellt nätverk. Ett drygt halvdussin poliser försökte förgäves hålla de olika grupperna åtskilda.

Väldsamheterna avklingade efter mindre än en minut efter det att polisen använt sig av pepparsprej. TT

LUND

Man hade 800 reptiler - får vänta på sin dom

■ Mer än 800 ödlor, krokodiler och andra reptiler hittades när polisen slog till mot en misstänkt djurhandlare i Skåne 2018.

Många av djuren var i dåligt skick när de hittades och de flesta behövde avlivas, medan andra fick placeras i djurparker.

I går skulle domen meddelas mot mannen, som bland annat är åtalad för grovt artskyddsbrott och djurplågeri. Lunds tingsrätt väljer att skjuta upp domen till den 16 augusti. TT

”Allt kommer inte att bli bra under ledigheten. Men börja ta tag i det då.”

Relationsexperten Per Carlbring om varför det blir så många skilmässor efter sommaren. TT

HALLAND

Åtal för grova barnvåldtäkter

■ En man i Halland åtalas för flera fall av grov våldtäkt mot en flicka i sex-sjuårsåldern. Enligt åtalet blev flickan utsatt för övergrepp minst tio gånger under loppet av drygt två år. Mannen är i 40-årsåldern och nekar till alla anklagelser. TT